

II. A. 59./19.

K 106/16

DESÁTÁ
VÝROČNÍ ZPRÁVA

DVOUTRÍDNÍ DÍVČÍ OBCHODNÍ
ŠKOLY SPOLKU VESNY V BRNĚ

ZA ŠKOLNÍ ROK 1918 – 1919.

PODÁVÁ ŘEDITELKA SE SBOREM UČITELSKÝM.

OBSAH:

- I. Náš první president.
- II. Školské zprávy: Kuratorium. — Sbor učitelký. — Školní kronika. — Knihovny a sbírky učebné. — Učebná osnova. — Fondy: a) Podporovací. b) Cestovní. — Statistika. — Seznam žaček.
- III. Zpráva o kursech speciálních.
- IV. Návěští na školní rok 1919–1920.

V BRNĚ 1919.

Tiskem knihtiskárny Pokorný a spol. v Brně. — Nákladem vlastním.

403200

DESÁTÁ VÝROČNÍ ZPRÁVA

DVOUTRÍDNÍ DÍVČÍ OBCHODNÍ
ŠKOLY SPOLKU VESNY V BRNĚ

ZA ŠKOLNÍ ROK 1918 – 1919.

PODÁVÁ ŘEDITELKA SE SBOREM UČITELSKÝM.

OBSAH:

- I. Náš první president.
- II. Školské zprávy: Kuratorium. — Sbor učitelský. — Školní kronika. — Knihovny a sbírky učebné. — Učebná osnova. — Fondy: a) Podporovací. b) Cestovní. — Statistika. — Seznam žaček.
- III. Zpráva o kursech speciálních.
- IV. Návěští na školní rok 1919–1920.

V BRNĚ 1919.

Náš první president.

Stalo se snad vyšším řízením, že v době nejtěžší zkoušky národ náš vedl prof. Masaryk mořem rudým. Když bila hodina dvanáctá, objevil se jako kapitán na palubě lodi, aby ji vlnám nenechal pohltit a přivedl ji do přístavu. Celý svůj život před válkou usiloval o rozvoj vnitřního života u Čechů, aby našel národ připravený, když přijde chvíle rozhodná.

Na počátku války pochopil, že doma není jeho místo. Odešel do ciziny, aby národ, jenž až do té doby jemu nejvíc nevděkem platil, prosil, pracoval, jeho jménem mluvil. Staříčský rozloučil se se svojí rodinou, nedbal útrap, nebál se smrti a dokázal, co jeho předchůdcům bylo neuskutečnitelným snem, vrátil národu nepřáteli k zahynutí odsouzenému život a dal mu svobodu. Přišel zpět jako jeho první president, uvítán díky všech opravdu Českých srdcí a slibem, že daru svobody se staneme hodnými.

Masaryk neukončil své veliké dílo v cizině, to chce teprve učiniti doma a je zdokonaliti. Budme mu vděční! Bylo by chybou očekávati, že celé dílo ukončí on sám, jen na něho spoléhati. Je třeba součinnosti všech. On sám to hned při svém prvním kroku z ciziny do vlasti vyslovil, že je u nás třeba práce. Splňme všecky své sliby, které jsme mu při jeho návratu dali a všechna jeho přání, která vyjádřil, staňme se jemu — dokonalému — bližšími, pak zaujmeme místo ve světě tam, kde on si nás sám přál viděti. Kéž mu šťastný osud dopřeje vidět vlastní národ kráčet na nejvyšší metu!

Jan Mariánek.

T. G. Masaryk.

4. **Božena Marešová**, učitelka tělocviku na lyceu Vesny, učila tělocviku v jednom oddělení do 15. února 1919 týdně hodinu.

C) **Dovolená**. Pro účast v činně službě vojenské nevyučoval skut. uč. J. Mariánek do 15. listopadu a prof. náboženství E. Procházka do 5. listopadu. — Dovolenu z rodinných příčin měl skut. uč. J. Mariánek od 3. do 6. června včetně.

D) **Činnost na ústavěch jiných**. Ředitelka Žofie Zvěřinová řídí současně kuchařskou a hospodyňskou školu Vesny. (Schváleno výn. mor. místodržitelství ze dne 13. září 1913, č. 68.408.) Vyučovala též na jiných školách spolku Vesny, a to národnímu hospodářství na ústavě učitelek pro školy kuchařské a hospodyňské a na ženské škole pro vyšší hospodářská povolání žen, po hodině týdně. Dne 29. ledna 1919 přednášela ve spolku Vesně »O poměrech národohospodářských«. — Skut. uč. Mariánek vyučoval na ústavě učitelek pro školy kuchařské nauce u potravinách hodinu týdně. — Uč. Janalíková a Purcnerová vyučovaly v kursech těsnopisných, pořádaných Českým těsnopisným spolkem.

Školní kronika.

Školní rok 1918/19 zahájen byl dne 18. září 1918 službami božími na Petrově.

Zápis do 1. třídy byl před prázdninami dne 28. června, do 2. třídy dne 17. září 1918. Přijato bylo celkem 166 žáčků, z těch do 1. třídy 111, jež rozděleny ve 2 souběžné třídy.

Vyučování započalo dne 19. září, ve speciálních kursech 23. a 24. září.

Sbor učitelský. Z činné služby vojenské vrátili se zat. skut. učitel Jan Mariánek (nastoupil 16. listopadu) a učitel náboženství Emil Procházka (začal vyučovati 5. listopadu 1918).

Inspekce. Výnosem ministerstva školství a národní osvěty ze dne 18. února 1919, čís. 7714, oznámeno bylo kuratoriu i ředitelství školy, že škola podléhá jako dosud inspekci pana minist. rady Pižla.

Slib československé republiky složila ředitelka dne 13. prosince 1918 současně s řediteli brněnských středních a odborných škol do rukou dvorního rady Svitavského na místodržitelství; sbor učitelský dne 4. ledna 1919 ředitelce.

Školní slavnosti. Dne 8. listopadu 1918 vzpomínkový den Bílé hory. Uspořádána domácí slavnost: přednesena báseň »České legie«, prosloveny dvě přednášky (ředitelka a prof. Juřenová), zazpívány národní hymny »Kde domov můj« a »Hej, Slované!«; pak se žačky účastnily za doprovodu sboru učitelského vzpomínkové slavnosti všestudentské.

Dne 21. prosince 1918 oslava příjezdu presidenta T. G. Masaryka. (Proslov, Dykova báseň »Přivítání«, piano: z Griegových Nálad, přednáška o životě a působení Masarykově, piano: z Dvořákových Legend, národní hymny.)

Dne 7. března 1919 oslaveny narozeniny presidenta T. G. Masaryka. (Rokytova báseň »Osvoboditeli«, sbor Laubeho »Domluva«, přednáška o Masarykovi, »Vzpomínky« od Dr. R. Wisteinové, národní hymny.)

Slavnost na paměť J. A. Komenského byla dne 28. března. (Proslov, báseň Sv. Čecha »Komenský«, přednáška o životě a působení J. A. Komenského, úryvek ze »Kšaftu«.)

Dne 1. května zasazeny byly v zahradách Vesniných v hlinkách lípy Svobody. — Slavnost pořádalo městské lyceum a škola měšťanská, žáčky obchodní školy se jí účastnily.

Oslava památky Husovy byla dne 28. června. (Báseň Heydukova »V Husinci«, přednáška o významu a životě M. J. Husi, přečten Husův »List všem vierným Čechům«, báseň Macharova »Hus«.)

Schůze kuratoria odbývaly se šestkrát do roka. Z důležitějších usnesení: Jmenování J. Mariánka a E. Janalíkové skutečnými učiteli. — Sboru učitelskému budou se vypláceti drahotní a nákupní přídavky jako na státních obchodních školách. — Příštím školním rokem otevře se opět pobočka v 1. třídě.

Zdravotní stav sboru učitelského i žaček byl dobrý. Ze zdravotních důvodů měla delší dovolenou pouze jedna žáčka.

Porady sboru učitelského: 8 řádných, z těch 6 klasifikačních, a jedna mimořádná o přijetí žáčky do 2. třídy.

Vyučování bylo přerušeno za příčinou chřipkové epidemie dle nařízení zemské školní rady moravské od 14. října do 4. listopadu 1918 včetně; promeškaná látka učebná byla nahrazena.

Na vydržování školy obdrželo kuratorium následující subvence: od státu 10.333 K, od zemského výboru markrabství moravského 2000 K, od Obchodní a živnostenské komory v Brně 1200 K.

Podpory žačkám. Zemský výbor moravský poskytl 10 stipendia à 50 K žačkám Bošové, Krejčové M., Moravcové a Mikuláškové z 1.a), Padrtkové, Rybničkové a Stromaierové z 1.b), Budíkové, Dvořáčkové a Vozdecké ze 2. třídy.

Dále darovala Kolínská továrna na kávové náhražky v Praze 400 K jako studijní příspěvek; obnos byl rozdělen žačkám à 50 K, a to: v 1.a) třídě Jilkové J. a Krausové H., v 1.b) třídě Štandové H. a Výmazalové Št., ve 2. třídě Babákové M., Homolové M., Kroupové R. a Pitsmausové M.

Prostřednictvím paní prof. Juřencové darovalo úřednictvo Zemského občilního ústavu žačkám 400 K. (Obdržely žáčky 2. třídy: Babáková M., Copová A., Homolová Marie a Vozdecká M. à 50 K, Kroupová R. a Mrázová H. à 100 K.)

Spolek Vesna snížil po návrhu kuratoria celkem 88 žačkám 5550— K na školním; v 1.a) třídě K 1940—, v 1.b) třídě K 1800—, ve 2. třídě K 1810—.

Z podporovacího odboru poskytnuto žačkám 1419 K podpor (1.a) tř. 459 K, 1.b) tř. 580 K, 2. tř. 380 K).

Nemajetným žačkám byly půjčeny učebnice z knihovny pomocné.

Sbírky ve prospěch vlasteneckých a dobročinných účelů byly podniknuty dne 9. prosince (pro Českou zemskou komisi na ochranu dítek), v dubnu (pro Štědré dni Česko-slov. Červeného Kříže), od 8. do 15. června (pro Týden mrzáčků) a menší týdenní sbírky, jež žáčky súčtovaly koncem školního roku. Žačky 2. třídy věnovaly zvláště na rozloučenou se školou v poslední den vyučovací K 115—. Odvedeno bylo z 1.a) třídy K 274·60, z 1.b) K 280—, ze 2. třídy K 555—, sbor učitelský K 150—, celkem K 1.259·60. — Z toho bylo za-

sláno: Čes. zem. komisi na ochranu dítek K 100.—, pozůstalým po legionářích K 250.—, pro slovenské děti K 260.—, Českému Srdci K 77.60, Slezskému Českému Srdci K 60.—, pro Česko-slovenský Červený kříž (Štědré dni) K 270.—, na Týden mrzáčků K 82.—, Komenskému ve Vídni K 100.—, Útulně K 60.—. O Štědrých dnech pro Čes.-slov. Červ. kříž dne 11. dubna účastnily se žáčky sbírek podniknutých organisacemi studentskými.

Na Zlatý poklad odvedeno bylo žačkami a sborem učitelským celkem: 17.7 g zlata, 156 g stříbra, 106 kusů stříbrných korun, 10 K pap., 23 kusů stříb. mincí, 1 zlatá 10 K, 3 pamětní peníze stříbrné, hodinky stříbrné a dolar americký ve stříbře. — Na státní valutovou půjčku podporovací odbor odvedl K 105.— ve stříbře.

Organisace žaček, jež se na škole ustavila v měsíci listopadu, osvědčila se celkem dobře. Činnost organisace jevila se hlavně ve snahách o sebevzdělávání a o sebekázeň. Žačky řídily si samy půjčování knih ze žákovské knihovny, občas scházely se v kroužcích a společnou četbou a rozhovorem rozšiřovaly své vzdělání. Zařizovaly povolené sbírky a udržovaly pořádek i kázeň ve třídách a na chodbách.

Exkursé. 28. listopadu vycházka do lesů kohoutovických (2. tř., Janalíková, Juřenová); 7. května: výstava protialkoholní spojená s přednáškou MUDr. M. Peigerové (všechny třídy, sbor interní); 9. května: prohlídka závodů »Vzájemnosti« v Židenicích (1.a) tř., Mariánek, Purcnerová); 10. května: panorama — západní Morava (2. tř., Janalíková); 23. května: justiční palác, obchodní rejstřík (Janalíková, Purcnerová); 28. května: exkurse do kaolinové továrny v Bytýšce Veverské a prohlídka hradu Veveří (všechny třídy, Janalíková, Mariánek, Purcnerová); 3. června: tiskárna fy. Pekorný a spol. (2. tř., Janalíková); 16. června: prohlídka obrazárny u fy. Barvič a Novotný (2. tř., Janalíková); 17. června: Průmyslové museum (1.a) tř., Mariánek, Purcnerová); 18. června: tatáž vycházka se tř. 1.b) (Mariánek, Purcnerová); 18. června: Zemské museum (1.a) tř., Mariánek, Purcnerová); 21. června: táž vycházka (1.b) tř., Mariánek, Purcnerová).

Knihovny a sbírky učebné.

Knihovna učitelská. (Spravovala ředitelka.)

Z odebíraných časopisů zařazeno: Obchodní Listy, ročník XXII., Národohospodářský Obzor, ročník XXIII.

Koncem šk. r. 1918/19 má učitelská knihovna 95 děl ve 102 svazcích.

Odebírá se: Národohospodářský Obzor, Obchodní Listy, Ottův Obchodní slovník, Naše řeč, Věstník min. škol. a nár. osvěty.

Kuratorium je členem Českého obchodního musea v Praze a Spolku absolventů dvoutrídnic škol obchodnic v Praze.

Knihovna žákovská. (Spravoval J. Mariánek.) Knihy vládcu rakouskou zakázané odevzdány byly po státním převratu svému určení. Celkový počet knih jest 233. Knihovně žákovské darovaly: Žákyně I. tř. A. E. Chladová »Souboj« od Čechova a »Lidský zvěřinec« od V. Kosmáka, žákyně I. tř. B. M. Randulová